

Program kontrolnog ispitivanja sadnog materijala za 2023. godinu

Program je objavljen u "Službenom listu CG", br. 37/2023 od 31.3.2023. godine.

Ovim programom utvrđuju se kontrolna ispitivanja sadnog materijala koji se proizvodi i stavlja u promet, radi provjere metoda sertifikacije u postupku proizvodnje sadnog materijala.

Kontrolnim ispitivanjem sadnog materijala provjerava se sortnost, genetička čistoća, zdravstveno stanje i ispunjavanje ostalih uslova u pogledu kvaliteta sadnog materijala.

Kontrolna ispitivanja vrše se na dostavljenim uzorcima sadnog materijala iz proizvodnje i prometa, a u skladu sa godšnjim planom službenih kontrola organa uprave nadležnog za fitosanitarne poslove (u daljem tekstu: Uprava).

Kontrolna ispitivanja vrše se radi provjere kvaliteta sadnog materijala koji se proizvodi i stavlja u promet u Crnoj Gori.

Program se sprovodi kao dio službenih kontrola radi provjere kvaliteta sadnog materijala i provjere ispunjenosti uslova u skladu sa propisima za stavljanje u promet i kvalitet sadnog materijala.

Sadni materijal koji je predviđen za uzorkovanje odabran je na osnovu procjene rizika odnosno stepena vjerovatnoće da određeni sadni materijal ne ispunjava propisane uslove na osnovu kriterijuma vjerovatnoće u skladu sa Tabelom 1 ovog programa.

Tabela 1. Kriterijumi za nivoe rizika za uzorkovanje

Nivo rizika	Uzorkovanje
Nizak nivo: - ne postoji dokaz o odstupanjima za propisane uslove kvaliteta sadnog materijala;	Uzimanje uzoraka metodom slučajnog odabira radi rutinske provjere usaglašenosti i obezbjeđivanja podataka za potrebe planiranja kontrolnih ispitivanja.
Srednji nivo: _ postoji dokaz o odstupanjima; - očekivana pojava sadnog materijala koji odstupa od propisanih uslova; - sadni materijal je namijenjen za zasnivanje usjeva sa većom zastupljenošću u proizvodnji;	Uzimanje uzoraka ciljano, kao i metodom slučajnog odabira radi rutinske provjere usaglašenosti i obezbjeđivanja podataka za potrebe planiranja kontrolnih ispitivanja.
Visok nivo: _ noviji dokaz o odstupanjima (izvor: dosadašnja praćenja, izvještaji, obavještanja ili podaci drugih država); - očekivana pojava sadnog materijala koji odstupa od propisanih uslova, a koji je od izuzetnog značaja za zasnivanje usjeva na većim poljoprivrednim površinama u Crnoj Gori.	Ciljano uzorkovanje za identifikovane rizike.

Prilikom uzorkovanja sadnog materijala uzima se u obzir:

- zastupljenost sadnog materijala za zasnivanje proizvodnje za tekuću godinu;
- statistički podaci o utrošenoj količini sadnog materijala iz prethodne godine;
- podaci o domaćoj proizvodnji i uvozu sadnog materijala;
- podaci o odstupanjima iz prethodne godine;
- kapaciteti laboratorija i primijenjene metode;
- Registar sorti;
- broj skladišta, veleprodaja, uvoznika i maloprodaja sadnog materijala.

Laboratorija za sadni materijal izvještaj o ispitivanju sa rezultatima dostavljaju fitosanitarnim inspektorima i Upravi.

Izvještaji o ispitivanju, osim rezultata analiza sadrži i kvantifikovane podatke u skladu sa procedurama kontrole kvaliteta.

Uzorkovanje vrše fitosanitarni inspektori.

Ukoliko uzorci dostavljeni u Laboratoriju za sadni materijal ne ispunjavaju propisane uslove, Laboratorija obavještava nadležnog inspektora i Upravu, a nadležni inspektor ponavlja uzorkovanje.

U slučaju da uzorak sadnog materijala ne odgovara propisanom odnosno deklarisanom kvalitetu, Laboratorija za sadni materijal odmah obavještava nadležnog inspektora i Upravu radi preduzimanja mjera iz nadležnosti.

Uzorci prema vrsti, broju i porijeklu dati su u Tabeli 2 ovog programa.

Tabela 2. Vrsta, broj i porijeklo uzoraka

1.	2.	3.	4.	5.	6.
R. br.	Vrsta sadnog materijala	Broj uzoraka	MNE	EU	VAN EU
1.1	kontinentalne voćne vrste	10	8	1	1
1.2	jezgrasto i bobičasto voće	10	8	1	1

1.3	subtropske voćne vrste	10	8	1	/
1.4	ložni kalemovi	10	8	1	1
1.5	ukrasne vrste	10	8	/	2
1.6	rasad povrća	10	8	/	2

Broj uzoraka iz Tabele 2 ovog programa može se povećati prema finansijskim sredstvima koja su utvrđena Programom fitosanitarnih mjera za 2023. godinu, na osnovu mogućeg rizika u skladu sa datim parametrima.

Uzorci iz Tabele 2 uzimaju se u maloprodajnim objektima i skladištima.

Troškovi ispitivanja sa poštanskim troškovima nastali po osnovu ovog programa padaju na teret Uprave.

Ukoliko stranka prilikom uzimanja uzorka zahtijeva nadoknadu vrijednosti uzetog uzorka, uzorak se može fakturisati na račun Uprave, a faktura je jedino validna za plaćanje ukoliko je prati zapisnik fitosanitarnog inspektora o uzetom uzorku na kojem je navedena vrijednost uzorka kao i izjava stranke da zahtijeva nadoknadu.

Prilikom uzimanja uzoraka fitosanitarni inspektor popunjava obrazac koji je sastavni dio ovog programa koji prati uzorak i koji se prilaže uz izvještaj o ispitivanju koji se dostavlja Upravi.

Sredstva za sprovođenje ovog programa obezbijedena su Budžetom Crne Gore za 2023. godinu Program 16 002 (Poljoprivreda), Potprogram 16 002 005 (Bezbednost hrane, veterina i fitosanitarni poslovi), Aktivnost 16 002 005 001 (Upravljanje i administracija Uprave za bezbednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove), na poziciji 16 002 005 004 Program fitosanitarnih mjera za 2023 godinu.

Ovaj program objaviće se u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 04-309/23-2850/1

Podgorica, 27. marta 2023. godine

Ministar,
Vladimir Joković, s.r.

NAPOMENA REDAKCIJE: Obrazac u PDF formatu možete preuzeti klikom na sledeći link:

Obrazac za uzorkovanje i dostavljanje informacije o uzorku